

§ 10

Pelastuslaitoksen talousarvioehdotus 2018 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2018-2020

HEL 2017-003532 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslaitos päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Käyttötalous: Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Investoinnit: Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Pelastuslaitos päättää hyväksyä pelastuslaitoksen vuoden 2018 talousarvion ja 2019-2020 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2018 – 2020

Pelastuslaitoksen arvion mukaan yleinen turvallisuustilanteen muutos heijastuu taloussuunnitelmakaudella pelastuslaitoksen toimintaan entistä vahvemmin. Pelastuslaitoksen on kyettävä reagoimaan riittävän tehokkaasti ennakoimatta tapahtuviin ja mahdollisesti päällekkäisiin suuronnettomuuksiin ja muihin monipotilastilanteisiin. Tämä asettaa suuria haasteita päivittäisen valmiuden mitoittamiselle nykyisten resurssien puitteissa.

Maakuntaudistuksen myötä Helsingin pelastuslaitos ja muut Uudenmaan pelastuslaitokset yhdistyvät ja siirtyvät 1.1.2012 alkaen Uudenmaan maakunnan alaisuuteen. Rakennemuutoksella ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia talousarviossa, mutta muutoksen valmistelu sitoo huomattavan määrän pelastuslaitoksen johdon ja tukitoimintojen työaika, minkä arvioidaan heijastuvan perustoimintaan kohdistuvana resurssivajeena.

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/www/pela/fi>

Puhelin

Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro

Alv.nro

Pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn toiminnassa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä kysynnän tai tuotantotapojen muutoksia. Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoitaan jatkuvan 2-4 % p.a, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin.

Ensihoitopalvelussa palvelun tuottajana toimiva pelastuslaitos ja palvelun järjestämisvastuussa oleva Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ovat tunnistaneet riskin kiireellisen ensihoidon palvelutason laskusta. Helsingissä kuljettavien ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonnaisuusai-ka 51 % oli vuoden 2017 puoliskolla erittäin korkea (50 % v. 2016) ja ylittää reilusti sairaanhoitopiirin asettaman vaihteluvälin ylärajan 45 %.

Vuoden 2010 tasoon verrattuna lähes 40 % kumulatiivinen ensihoidon tehtävämäärän kasvu ja kriittiselle tasolle noussut tehtäväsidonnaisuus aiheuttavat suuria paineita ensihoitohenkilöstön työssä jaksamiselle ja palvelun laatutason säilyttämiselle.

Palvelustrategiset vaihtoehdot

Pelastuslaitos kilpailuttaa hankinnat kaupungin hankintaohjeiden mukaisesti. Yhteishankintamenettelyä kaupungin virastojen ja laitoksien sekä pääkaupunkiseudun pelastuslaitosten kesken jatketaan. Kaupunkikonsernin sisältä hankitaan pääosin siivous- ja ruokapalvelut, rakentamis- ja rakennuttamispalvelut, taloushallintopalvelut, työterveyshuolto sekä toimitilat. Ostot ulkopuolisilta toimittajilta ovat noin 22 % pelastuslaitoksen hankinnoista.

Riskienhallinta

Pelastuslaitoksen päätehtävä on tuottaa monipuolisia onnettomuus- ja henkilöriskienhallinnan palveluita omalla toimialueellaan. Toiminta kohdentuu alueen ihmisiin, yrityksiin, yhteisöihin sekä kaupunkikonsernin toimijoihin.

Virastona pelastuslaitos arvioi säännöllisesti taloudellisia ja toiminnallisia riskejä toimintaansa liittyen. Sisäisissä ja ulkoisissa tarkastuksissa havaittuihin epäkohtiin puututaan välittömästi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen on sisällytetty turvallisuuspäällikön toimenkuvaan ja toteuttaminen tapahtuu toimintasäännön mukaisesti. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa toiminnanohjauksen prosessia.

Talousarvion pohjana olevien strategisten lähtökohtien toteutuminen

Pelastuslaitoksen strategiaohjelma on voimassa vuosille 2015–2018 ja siinä on huomioitu kaupungin strategiaohjelman tavoitteet. Valtakunnal-

---

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/www/pela/fi>

Puhelin

Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro

Alv.nro

lisestä rakennemuutoksesta johtuen pelastuslaitoksen strategiassa ei tehdä vain Helsingin pelastustoimen aluetta koskevia muutoksia, vaan strategisessa suunnittelussa huomioidaan suunniteltu yhteenliittyminen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten kanssa vuoden 2020 alusta.

Pelastuslaitoksen strategian keskeisenä tavoitteena on pelastuslaitoksen tuottavuuden jatkuva parantaminen, millä tarkoitetaan kokonaisvaltaista prosessien tehokkuutta, resurssien suuntaamista sekä kaikkia muita tekijöitä, joiden avulla saavutetaan asiakkaiden ja yhteiskunnan kannalta paras lopputulos. Huomioiden vuosina 2013-2017 tehty kehitystyö, rakennuskannan uudistumisesta johtuvat kiinteistökustannusten merkittävä nousu sekä maakuntauudistukseen liittyvät epävarmuustekijät ei olennaisia tuottavuusharppauksia ole odotettavissa vuosina 2018-2020.

Onnettomuuksien ehkäisytyössä jatketaan alueellisten riskienhallintatoimenpiteiden kehittämistä sekä asuinkiinteistöjen omavalvontatoimintaa. Alueelliset toimet kohdistuvat asiakaskunnasta vuoden aikana nouseviin sekä alueellisen riskianalyysin perusteella tunnistettuihin tarpeisiin.

Turvallisuusviestinnän keinoja ja volyyymiä kehitetään kohdistumaan yhä tarkemmin havaittujen riskien ja tapahtuneiden onnettomuuksien perusteella. Sopimuspalokuntien roolin kehittämistä selvitetään sekä turvallisuusviestinnän että pelastustoiminnan osalta. Turvallisuusyhteistyötä Helsingin sosiaali- ja terveystoimen sekä opetustoimen kanssa jatketaan.

Pelastuslaitos vahvistaa yhteistyötä muiden turvallisuusviranomaisten kanssa tavoitteena havaita muuttuneen turvallisuustilanteen mukaiset uhkat entistä aikaisemmin, ennaltaehkäistä uhkia sekä tehokkaasti varautua yllättäviin onnettomuustilanteisiin.

Sitovien tavoitteiden kytkäytyminen strategisiin lähtökohtiin

Pelastustoimen tuottavuus on valtakunnan kärkitasoa.

Pelastustoimen kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden valtakunnan keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden valtakunnan keskiarvoa paremmat.

Henkilöstösuunnitelma 2018 – 2020

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/www/pela/fi>

Puhelin

Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro

Alv.nro

29.08.2017

Pelastuslaitoksen henkilöstömäärän arvioidaan taloussuunnitelmakaudella pysyvän vuoden 2017 tasolla. Pelastuslaitos kehittää jatkuvasti henkilöstörakennetta, työnkuvia ja henkilöstöpolitiikkaa tulevaisuuden pelastustoimen vaatimusten mukaiseksi sekä arvioi palveluiden tuottamiseksi tarvittavien henkilötyövuosien määrää suhteessa hyväksytyyn palvelutasoon.

Nykyiset pelastustoimen resurssit eivät mahdollista kaikkien yksiköiden jatkuvaa valmiutta. Pelastusyksiköiden miehitys joudutaan säännöllisesti tilapäisesti pitämään vajaamiehityksellä henkilöstön määrän alittaessa tavoitemitoituksen. Talousarvioraami ei mahdollista ensihoidon resurssien lisäämistä ilman lisämäärärahaa. Tunnistettu tarve on 17 henkilötyövuotta, mikä vaatisi noin 954.000 euron lisärahoituksen. Näillä varoilla perustettaisiin 11 uutta palomies-lähihoitajan tai päätoimisen perustason ensihoitajan sekä 6 hoitotason palomies-ensihoitajan tai päätoimisen hoitotason ensihoitajan vakanssia.

Tilankäyttösuunnitelma 2018 – 2020

Pelastuslaitos tehostaa tilahallintaansa luopumalla muista kuin ydintoimintojen kannalta välttämättömistä tiloista. Osasta väestönsuojatiloja ja niiden ylläpidosta luovutaan, mutta kriittiset johtokeskustilat pidetään pelastuslaitoksen hallussa. Palvelutasopäätöksen mukaisesti kartoitetaan tarvetta suunnitella pelastusasemia tunnistetuille katvealueille riskianalyysin perusteella.

Malmin vanhan aseman korvaavan tilan rakentamisen suunnittelu on aloitettu ja projekti pyritään käynnistämään viimeistään 2018. Aseman henkilöstö on nyt sijoitettu väliaikaisiin tiloihin sisäilmaongelmien johdosta. Rakentamisen toteuttaminen edellyttää rahoituksen osoittamista kaupunkiympäristön investointibudjetista.

Malmin alueen lisäksi ensihoidon ja pelastustoiminnan toimintavalmiudessa on puutteita Konala-Lassilan alueilla. Laajasalon pelastusaseman rakentamistarve liittyy olennaisesti Kruunuvuorenrannan rakentamiseen ja alueen väestömäärän merkittävään kasvuun alueen muun rakentamisen valmistuessa. Näiden alueiden mahdolliset tilatarpeet tarkentuvat taloussuunnitelmakauden lopulla.

Digitalisaatio ja tietotekniikan palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos on osallisena valtakunnallisissa pelastustoimen ICT-hankkeissa (kenttäjohtamisjärjestelmä KEJO, hätäkeskusjärjestelmä ERICA sekä valvontasovellushanke VARANTO). Kyseiset hankkeet ovat palvelutuotannon kannalta strategisesti merkittäviä ja järjestelmien käyttöönotto on välttämätöntä. ERICAN arvioidaan tulevan käyttöön vuonna 2018. Muiden hankkeiden osalta maakuntaudistus sekä

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/www/pela/fi>

Puhelin

Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro

Alv.nro

29.08.2017

pelastustoimen sisäinen uudistus aiheuttavat epävarmuutta hankkeiden toteutumisaikatauluun eikä niiden kustannuksia sen johdosta ole voitu täysimääräisesti huomioida taloussuunnitelmassa.

Pelastuslaitos osallistuu valtakunnalliseen VARANTO-hankkeeseen, jossa kehitetään valvonta-sovellusta, jossa olisi asiakkaille muodostettu rajapinta sähköistä asiointia varten. Hanke on suunnitteluvaiheessa ja toteutuessaan se edellyttää investointeja tulevina vuosina. Pelastuslaitos hyödyntää sosiaalista mediaa osana onnettomuuksien ehkäisytyötä ja viestintää.

Sitovat toiminnan tavoitteet

1. Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä omatoimisen varautumisen kehittämiseksi kuntalaisiin sekä alueella toimiviin tahoihin kohdistetaan turvallisuuteen ja onnettomuusriskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Vuoden 2017 tavoitteena on vähintään 8600 turvallisuus-pistettä.
2. I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä.
3. Ensihoidon tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia vähintään 70 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävistä.

Muut toiminnalliset tavoitteet

1. Määräaikaisen valvontatoiminnan piirissä olevissa valvontakohteissa riskiluvun 3-5 saaneiden kohteiden osuus kaikista valvonnan piirissä olevista kohteista ei laske.
2. Maallikoiden havaitsemista kammiovärinäpotilaista selviytyy vähintään 32 %.
3. Ensihoitoyksiköiden tehtävisidonnaisuus ei nouse vuoteen 2017 verrattuna.
4. VATU-menettelyt toteutuvat 100 %
5. Täydennyskoulutuksen määrä on vähintään sama kuin vuonna 2017.
6. Pelastustoimialueen alueellinen pelastusliitto sekä sopimuspalokunnat tuottavat onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyviä palveluja kuntalaisille vähintään sama kuin vuonna 2017.

Esittelijän perustelut

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinginpelastuslaitos@hel.fi	Agricolankatu 15 Helsinki 53 http://www.hel.fi/www/pela/fi	Faksi	0201256-6	Alv.nro

29.08.2017

Talousarvion laatimisohjoiden mukaista vuoden 2018 talousarvioraamia ei voida ylittää laadittaessa talousarvioehdotusta. Pelastuslaitoksen käyttömenoraami vuodelle 2018 on 52 017 MEUR (51.953 v 2017). Vuosittaiseksi väestönkasvuksi arvioidaan noin 1 % 2018-2020. Kaupunginkanslian ohjeistuksen mukaan kustannustason muutokset ja mahdolliset palkkaratkaisut pitää kattaa pelastuslaitoksen raamista.

Vuoden 2018 rahoitus ei riitä kattamaan kaupungin sisäisten vuokra-kustannusten kasvua. Pelastusasemien vuokrat ovat noin 140.000 euroa alijäämäiset. Talousarvioehdotus on pakotettu raamiin sopeuttamalla palvelutuotannon henkilöstökustannuksia noin 700.000 eurolla.

Vuosien 2019-2020 taloussuunnitelma on saatujen ohjeiden mukaisesti sama kuin vuoden 2018. Taloussuunnitelmassa ei ole sen johdosta huomioitu ensihoitopalveluun raamivaiheessa ehdotettua noin 950.000 euron ja 17 vakanssin lisäystä. Taloussuunnitelma on alimitoitettu. Ensihoitopalvelun kasvutarpeiden lisäksi siinä ei ole huomioitu yleistä kustannustason nousua, Helsingin kaupungin väestönkasvusta aiheutuvaa painetta palvelutason ylläpitämiseksi sekä mahdollisia palkankorotuksia vuosille 2019-2020.

Helsingin kaupungin organisaatiouudistuksen johdosta pelastuslaitoksella ei enää ole itsenäistä investointiraamia, vaan laitoksen investoinnit katetaan osana kaupunkiympäristön toimialan investointibudjettia. Suunnitelma irtaimen käyttöomaisuuden pitkän ajan investoinneista on liitteenä. Pelastuslaitokselle taloussuunnitelmakaudella varatut määrärahat eivät riitä kaluston elinkaarisuunnitelman mukaisiin korvaushankintoihin.

Maakuntauudistuksen tämän hetkisten suunnitelmien mukaan Helsingin pelastuslaitos yhdistyy 1.1.2020 Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa ja siirtyy maakuntahallinnon alaisuuteen liikkeenluovutuksella. Muutoksen valmistelu ja toiminnan uudelleenorganisointi vaativat merkittävästi pelastuslaitoksen asiantuntijapanosta, minkä arvioidaan heikentävän pelastuslaitoksen tukipalveluiden tasoa ja siten välillisesti vaikuttavan palvelutuotantoon taloussuunnitelmakaudella.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Käyttötalous: Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Investoinnit: Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/www/pela/fi>

Puhelin

Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro

Alv.nro

29.08.2017

Asia/10

---

kari.virtanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 TAE 2018 tiivis ltk.pdf
- 2 TAE 2018 laaja LTK.pdf
- 3 Irtaimen_hankinta_PEL_investointisuunnitelma_2018_2027_220817.pdf
- 4 Suorite- ja tuottavuustaulukko 2018.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

TASU